

A/2110

MUSIC (VOCAL) THEORY-A
SEMESTER-I

TIME ALLOWED 3 Hrs

MM 38

Note: The candidates are required to attempt two questions each from Section A & B carrying 6X2 marks and entire Section C consisting of 7 short answer type questions carrying two marks each.

Section-A

- 1 Write short notes on any two of the following musical terms:
a) Saptak b) Naad c) Taal
- 2 What is the importance of Music in human life?
- 3 Write the life sketch and the contribution toward music of Miyan Tansen OR Pandit Vishnu Naryan Bhatkhande.
- 4 Write about the historical development of Music in Vedic period.

Section-B

- 5 Write the details about 'ONE' of the following instruments
a) Tanpura b) Harmonium.
- 6 Write about the contribution of Shri Guru Nanak Dev ji to Indian Music.
- 7 Write the detailed description of Raag Bilawal OR Kalyan.
- 8 Write the detailed description of Teental OR Dadra with Dugun.

Section-C

- 9
 - a) How many Vibha gas (divisions) are in 'Kehrva' taal.
 - b) Write the Aaroh-Avroh of Raag Sudh Kalyan.
 - c) Give the defination of 'Aaroh' and Avroh.
 - d) Give the defination of 'Laya'".
 - e) How many Swaras in Music. Give Names.
 - f) Who was the Guru of "Tansen.
 - g) Name the writer of Nattyashastra

2X7=14

ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ
ਭਾਗ-ੳ

- 1 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ:
ੳ) ਸਪਤਕ ਅ) ਨਾਦ ਏ) ਤਾਲ
- 2 ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਕੀ ਮਹਤਵ ਹੈ? ਲਿਖੋ
- 3 ਮੀਆਂ ਤਾਨਸੇਨ ਜਾਂ ਪੰਡਿਤ ਵਿਸ਼ਣੂ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਤਖੰਡੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੈ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- 4 ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਵਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਅ

- 5 ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ 'ਇਕ' ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ:
ੳ) ਤਾਨਪੁਰਾ ਅ) ਹਾਰਮੋਨੀਯਮ
- 6 ਸੰਗੀਤ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਵਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- 7 ਰਾਗ 'ਬਿਲਾਵਲ' ਜਾਂ ਰਾਗ ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
- 8 ਤੀਨਤਾਲ ਜਾਂ ਦਾਦਰਾ ਤਾਲ ਨੂੰ ਦੋਗੁਣ ਸਹਿਤ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਦਸੋ।

ਭਾਗ-ੲ

- 9 ੳ) ਕਹਿਰਵਾ ਤਾਲ ਵਿਚ ਕਿਨੇ ਵਿਭਾਗ ਹਨ।
ਅ) ਰਾਗ ਸੁਧ-ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਲਿਖੋ।
ੲ) ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
ਸ) ਲਯ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
ਹ) ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸਵਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
ਕ) ਤਾਨਸੇਨ ਦੇ ਗੁਰੂ ਕੌਣ ਸਨ?
ਖ) ਨਾਟਯਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹਨ।